

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

ЦЕНТЪР ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА „ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ“

**ТЕЗИСИ НА
ПРАКТИЧЕСКИТЕ УПРАЖНЕНИЯ**

ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ ПО БИОЕТИКА

**СПЕЦИАЛНОСТ „ОПАЗВАНЕ И КОНТРОЛ НА
ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ“**

**ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР“**

ПОДГОВТИЛ: ГЛ. АС. АТ. АНОВ, ДФ

ТЕЗИСИ ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ

Плевен, 2020

- 1) **Същност на медицинската етика. Основни понятия. Морално-етични норми в Хипократовата клетва. Основни принципи на медицинската етика. (2 ч.) дата: 9.04.2020 г.** Същност на медицинската етика - основни понятия. Етични кодекси - определение и основни характеристики. Хипократова клетва - анализ, основни принципи, застъпени в клетвата и тяхната валидност в съвременната медицинска практика. Основни принципи на медицинската етика – уважение на автономността, благодеяние, ненанасяне на вреда, справедливост. Дискусия на казуси във връзка с отделните принципи.
- 2) **Конфиденциалност в медицинската практика. Етични аспекти на взаимоотношенията “здравен професионалист-пациент”. Модели на взаимоотношения /2 ч./ дата: 23.04.2020 г.** Конфиденциалност: същност на понятието; основни аспекти и страни на професионалната тайна; конфиденциалност и СПИН; степени на нарушение на професионалната тайна. Дискусия на казуси. Фактори, влияещи върху взаимоотношенията «здравен професионалист-пациент»: от страна на пациента; от страна на здравния професионалист; свързани с работната среда. Нравствени правила за поведението на здравния професионалист в процеса на взаимоотношенията с пациента. Модели на общуване. Патерналистичен модел - същност, ограничения за прилагането му днес, видове патернализъм. Автономен модел - характерни особености, външни и вътрешни ограничения на модела. Модел на партньорство. Дискусия на казуси.
- 3) **Информирано съгласие в медицината. Права на пациента в документи на национални и международни (2 ч.) дата: 30.04.2020 г.** Информираното съгласие в медицината - същност и необходимост от информирано съгласие в медицината; критерии за валидност; съгласие при некомпетентни пациенти и деца; правни аспекти на информираното съгласие. Права и задължения на пациента. Работа с документи.
- 4) **Колоквиум (1 ч.) датата се доуточнява.**
- 5) **Етични проблеми при разпределяне на ресурсите в здравеопазването. (2 ч.) дата: 14.05.2020 г.** Основни понятия: здравна политика, разпределение на ресурсите на макро, мезо и микро ниво, минимално ниво на грижи, основна интервенция. Морално-етични проблеми при разпределението на ресурсите в здравеопазването. Частното здра-

веопазване срещу осигурителната медицина. Някои начини за разпределение на ресурсите в здравеопазването: Приоритет на профилактичната дейност, Укрепване на позициите на първичната здравна помощ, Принцип на полезността, Теория ГКПЖ (години-качествено-подобрен живот), Теория на нуждите, Разпределение според възрастта на пациентите, Ограничаване на достъпа до здравна помощ, когато пациентът сам е причинил здравните си проблеми, Внедряване в медицинската практика на медицински технологии с доказана ефективност.

- 6) **Етика и общественото здраве. (2 ч.) дата: 21.05.2020 г.** Дефиниция. Етични теории в областта на общественото здраве – утилитаризъм, комунитарианизъм, деонтология, кантианизъм, казуистика. Етични принципи в областта на общественото здраве – нанасяне на вреда в името на благо на обществото, приложение на най-малко ограничаващи средства, реципрочност, прозрачност, ефективност, пропорционалност. Обхват на етиката на общественото здраве – промоция на здравето и профилактика на заболяванията, редуциране на риска, епидемиологични проучвания, структурни и социално-икономически разлики, контрол на инфекциозни заболявания, контрол на раждаемостта. Етична рамка на общественото здраве.
- 7) **Етика на околната среда (2 ч.) дата: 28.05.2020 г.** Предметна област. Характеристики – широк обхват, интердисциплинарност, плурализъм на идеите, глобализъм, новаторство. Основни принципи – справедливост, равноправие между поколенията, уважение на природата. Философски школи – антропоцентризъм, теория за правата на животните, биоцентризъм, екоцентризъм. Етика в прехраната и земеделието. Етични ценности в конституцията на ФАО.
- 8) **Етика на новите технологии (2 ч.) дата: 04.06.2020 г.** Генно модифицирани организми – дефиниция, външни и вътрешни възражения срещу ГМО, възражение срещу клонирането в животновъдството. Нанотехнологии – дефиниция. Специфични проблеми свързани с нанотехнологиите – здравословни и екологични проблеми, контрол на новите технологии, военни приложения, наномедицина, проблеми с ресурсите за нанотехнологиите, интелектуалната собственост. Общи проблеми на нанотехнологиите – обучение по етика, засилване на ролята на правителствата, промени в изследователските практики. нанотехнологии и общественото здраве – безопасност на околната среда, епидемиологични проучвания, популационен скрининг.